

62016CC0036

MIŠLJENJE NEZAVISNE ODVJETNICE

JULIANE KOKOTT

od 16. velja?e 2017. (1)

Predmet C?36/16

Minister Finansów

protiv

Posnania Investment SA

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Naczelnny S?d Administracyjny (Visoki upravni sud, Poljska))

„Zahtjev za prethodnu odluku — Porezno pravo — Zajedni?ki sustav poreza na dodanu vrijednost — Oporezive transakcije — Isporuka u zamjenu za pla?anje — Djelovanje poreznog obveznika kao takvog — Porezna obveza prijenosa stvari umjesto isplate radi podmirenja poreznog duga“

I. Uvod

1.

?ini li prijenos robe umjesto isplate radi podmirenja poreznih dugova transakciju koja podliježe porezu na dodanu vrijednost (PDV), ako je porezni dužnik istodobno i porezni obveznik u smislu propisa o PDV?u? Zahtjev za prethodnu odluku temelji se na ovom do sada nerazjašnjrenom pitanju.

2.

U glavnom postupku društvo je iskoristilo takvu mogu?nost koja je predvi?ena u poljskom poreznom postupovnom pravu i koja se odnosi na podmirenje poreznog duga u naravi, tako da je vlasništvo nad zemljištem prenio na državu. Doduše, to je društvo poslovalo, me?u ostalim, i kao trgovac nekretninama.

3.

Pitanje može li se pla?anje poreza ponovno oporezovati ?ini se neobi?nim. Prepostavka o postojanju obveze pla?anja PDV?a izgleda ?udna i s obzirom na neizravnu narav PDV?a kod kojeg se porezni teret treba prebaciti na primatelja, to jest ovdje na državu.

II. Pravni okvir

A. Pravo Unije

4.

Okvir ovog slu?aja na temelju prava Unije pruža ?lanak 2. stavak 1. to?ka (a) Direktive Vije?a 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedni?kom sustavu poreza na dodanu vrijednost (2) (u

dalnjem tekstu: Direktiva o PDV?u). U skladu s njim, PDV?u podliježu:

„isporka robe koju obavlja porezni obveznik koji djeluje kao takav na teritoriju države ?lanice u zamjenu za pla?anje (...)"

5.

?lankom 9. stavkom 1. Direktive o PDV?u porezni je obveznik definiran kako slijedi:

„Porezni obveznik' zna?i svaka osoba koja samostalno provodi gospodarsku aktivnost na bilo kojem mjestu, bez obzira na svrhu ili rezultate te aktivnosti.”

Sve aktivnosti proizvo?a?a, trgovaca ili osoba koje pružaju usluge, uklju?uju?i rudarstvo i poljoprivredne aktivnosti i aktivnosti samostalnih profesija, smatraju se ,gospodarskom aktivnoš?u'. Korištenje materijalne ili nematerijalne imovine radi ostvarivanja prihoda, na kontinuiranoj osnovi, posebno se smatra gospodarskom aktivnoš?u."

6.

Osim toga, ?lanak 16. stavak 1. Direktive o PDV?u odre?uje:

„Situacija kada porezni obveznik koristi robu koja ?ini dio njegove poslovne imovine za svoje privatne svrhe ili privatne svrhe svojih namještenika, ili kada besplatno raspolaže tom imovinom, ili, op?enitije, kada koristi tu robu u svrhe koje nisu njegovo poslovanje, smatra se isporukom robe uz naknadu, ako je PDV na tu robu ili njezine sastavne dijelove bio u cijelosti ili djelomi?no priznat kao odbitak.”

B. Nacionalno pravo

7.

Poljski je zakonodavac u tom pogledu prenio zahtjeve Direktive o PDV?u. Osim toga, prema navodima suda koji je uputio zahtjev ?lanak 66. stavak 1. Poreznog zakonika donesenog kao zakon od 29. kolovoza 1997. omogu?uje poreznom obvezniku da porezni dug podmiri prijenosom vlasništva poreznoj vlasti ili, me?u ostalim, op?ini, ako njoj koristi prihod od odgovaraju?eg poreza. Prema ?lanku 66. poljskog Poreznog zakonika do ovog prijenosa, a s time i do prestanka postojanja poreznog duga, dolazi na temelju ugovora izme?u op?ine (odnosno porezne vlasti, itd.), ?iji su modaliteti podrobnije ure?eni ?lankom 66. stavnica 2. i 3. poljskog Poreznog zakonika. Prema ?lanku 66. stavku 4. poljskog Poreznog zakonika, trenutak prestanka postojanja poreznog duga jest trenutak prijenosa vlasništva na prenesenoj stvari.

III. Glavni postupak

8.

Tužitelj u glavnom postupku, Posnania Investment S. A. (u dalnjem tekstu: društvo ili tužitelj), društvo je koje je osnovano prema poljskom pravu i koje posluje u trgovini nekretninama. Kako bi podmirilo porezni dug, ono je iskoristilo mogu?nost iz ?lanka 66. stavka 1. poljskog Poreznog zakonika te je 5. velja?e 2013. sklopilo s nadležnom op?inom ugovor o prijenosu vlasništva na neizgra?enom zemljištu. Ovo je dovelo do djelomi?nog prestanka postojanja poreznog duga.

9.

Slijedom toga društvo je od ministra financija zatražilo odgovor na pitanje, podliježe li PDV?u

prijenos vlasništva na op?inu. Prema njegovu stajalištu to ne može biti slu?aj. Povrh toga, ono je, me?u ostalim, navelo sudsku praksu Vrhovnog upravnog suda, prema kojoj prijenos vlasništva na poreznu vlast kao prijeboj poreznog duga za poreze, koji ?ine prihod državnog prora?una, ne podliježe PDV?u.

10.

Nasuprot tomu, u svojoj je obavijesti od 10. svibnja 2013. ministar financija iznio stajalište da prijenos vlasništva od strane društva ?ini isporuku koja na?elno podliježe PDV?u. Protiv toga je društvo podnijelo tužbu.

11.

Prvostupanjski je sud presudom od 13. velja?e 2014. poništio obavijest ministra financija upu?uju?i na navedenu sudsku praksu Vrhovnog upravnog suda. Porezna uprava je svojim postupanjem osobito povrijedila „na?elo povjerenja”. Protiv ove presude ministar financija podnio je kasacijsku žalbu.

IV. Zahtjev za prethodnu odluku i postupak pred Sudom

12.

Odlukom od 21. rujna 2015. Vrhovni upravni sud, pred kojim se sada vodi postupak, uputio je Sudu u skladu s ?lankom 267. UFEU?a sljede?e prethodno pitanje:

Je li prijenos vlasništva nad zemljишtem (stvari) od strane poreznog obveznika na:

a što dovodi do prestanka postojanja poreznog duga, oporeziva transakcija (isporuka robe) u smislu ?lanka 2. stavka 1. to?ke (a) i ?lanka 14. stavka 1. Direktive Vije?a 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedni?kom sustavu poreza na dodanu vrijednost?

13.

U postupku pred Sudom u vezi s ovim pitanjem pisana o?itovanja podnijele su Republika Poljska i Europska komisija.

V. Pravna analiza

14.

?lanak 2. stavak 1. to?ka (a) Direktive o PDV?u sadržava pet prepostavki za nastanak poreza: mora postojati isporuka robe ili usluga (1) koju porezni obveznik (2) koji djeluje kao takav (3) obavlja u zamjenu za pla?anje (4) na teritoriju države ?lanice (5). Od ovih prepostavki tri su nesporno ispunjene. Prijenos zemljишta jest isporuka. Ovu je isporuku tako?er obavio porezni obveznik i to na teritoriju države ?lanice.

15.

Stoga je za davanje odgovora na prethodno pitanje potrebno prema ?lanku 2. stavku 1. to?ki (a) Direktive o PDV?u ispitati može li se u tom slu?aju zaklju?iti da je isporuka obavljena „u zamjenu za pla?anje” (odjeljak A), a kod koje je porezni obveznik djelovao „kao takav” (odjeljak B).

A. Isporuka poreznog obveznika na teritoriju države ?lanice u zamjenu za pla?anje

16.

Prepuštanje zemljišta u okviru podmirenja poreza obavljeno je u zamjenu za pla?anje u smislu ?lanka 2. stavka 1. to?ke (a) Direktive o PDV?u, a s ?ime su se Komisija i Republika Poljska složile. S oslobo?enjem od nov?ane obveze tijekom isporuke ne može se druk?ije postupati nego kao s nastankom nov?ane tražbine na temelju isporuke.

17.

U svakom slu?aju bi moglo biti upitno, temelji li se isporuka i oslobo?enje od poreznog duga na dvostranom pravnom odnosu. U svojim odlukama Sud je doista smatrao da je takav odnos potreban. Isporuka robe obavljena „u zamjenu za pla?anje” u smislu ?lanka 2. stavka 1. to?ke (a) Direktive 2006/112 oporeziva je samo ako izme?u dobavlja?a i korisnika postoji pravni odnos tijekom kojeg su izmijenjene uzajamne ?inidbe, pri ?emu naknada koju napla?uje dobavlja? ?ini stvarnu protuvrijednost robe koja je isporu?ena korisniku (3).

18.

To da se isporuka zemljišta i prestanak postojanja poreznog duga u ovom slu?aju zasniva na pravnom odnosu proizlazi ve? iz ?lanka 66. stavka 1. poljskog Poreznog zakonika. Njime je ure?en zakonski pravni odnos. On je potvr?en i javnopravnim ugovorom koji je predvi?en ?lankom 66. stavkom 2. poljskog Poreznog zakonika. U svakom je slu?aju upitno, postoji li zapravo dvostrani ili jednostrani pravni odnos kod zakonskog prestanka poreznog duga (?lanak 66. stavak 4. poljskog Poreznog zakonika) na temelju prijenosa stvari umjesto isplate. U kona?nici ovo ipak može ostati otvoreno.

19.

Porez na dodanu vrijednost jest op?i porez na potrošnju (4), kojim se oporezuje izdatak primatelja isporuke za primitak potrošnog dobra (isporuka robe ili usluge). Stoga se pojmom pravnog odnosa, koji se smatra potrebnim za to, treba vrlo široko shvatiti. Ne može biti bitna ni gra?anskopravna valjanost ni gra?anskopravna ili javnopravna osnova niti uzajamnost te osnove. Odlu?uju?e je samo to, je li korisnik za potrošnu robu (isporuku robe ili usluge), koju je primio od poreznog obveznika, imao imovinski izdatak (5). Mjerodavna je stoga uzajamnost izme?u izdatka i potrošnog dobra, a ne uzajamnost gra?ansko- ili javnopravne osnove.

20.

Kod ovog širokog shva?anja naplatne transakcije, koje proizlazi iz propisa o porezu na potrošnju, valja u ovom slu?aju prihvatiti postojanje isporuke u zamjenu za pla?anje, a s ?ime se slažu Komisija i Republika Poljska. Ovo vrijedi i ako porezni dugovi prestaju na temelju zakona prijenosom vlasništva nad zemljištem (?lanak 66. stavak 4. poljskog Poreznog zakonika).

B. Djelovanje poreznog obveznika kao takvog

1. Pla?anje poreznih dugova kao gospodarska aktivnost?

21.

Osim toga, valja pojasniti djeluje li obveznik PDV?a, koji kao porezni dužnik svoje poreze ne pla?a novcem, ve? u naravi, u tom pogledu tako?er kao obveznik PDV?a, to jest „kao takav” u smislu ?lanka 2. stavka 1. to?ke (a) Direktive o PDV?u.

22.

Porezni obveznik djeluje u tom svojstvu („kao takav“) samo ako transakcije obavlja u okviru svoje oporezive aktivnosti (6). Kao što proizlazi iz ?lanka 9. Direktive o PDV?u, za to nije dovoljna samo naplatna aktivnost. Umjesto toga, tom se direktivom zahtijeva odre?eni standard, to jest gospodarska aktivnost u trenutku djelovanja.

23.

Zbog toga je ovdje odlu?uju?e pitanje, ?ini li podmirenje poreznih dugova gospodarsku aktivnost poreznog dužnika u smislu ?lanka 9. Direktive o PDV?u. Ako se na ovo odgovorni nije?no, tada bi još trebalo postaviti pitanje, mijenja li na stvari, ako se porezne dugove ne podmiri novcem, nego u naravi.

24.

Pojam „gospodarske aktivnosti“ obuhva?a prema ?lanku 9. stavku 1. drugoj re?enici Direktive o PDV?u sve aktivnosti proizvo?a?a, trgovaca ili osoba koje pružaju usluge, te naposljetku u skladu sa sudskom praksom, sve stadije proizvodnje, trgovine i pružanja usluga (7).

25.

?lankom 9. stavkom 1. drugom re?enicom Direktive o PDV?u gospodarske su aktivnosti opisane profesionalnim profilima. Pri tome se kod pomnijeg razmatranja radi o tipološkom opisivanju, pri ?emu su pobrojani tipovi (profili) poduzetnika. Za razliku od apstraktnog pojma, tipološko je opisivanje otvorenije. Pripadnost tipu ne mora biti odre?eno logi?ko?apstraktnim podre?ivanjem, ve? se može odrediti prema stupnju sli?nosti s modelom (uzorkom). Ne moraju postojati sva obilježja svojstvena tipu, ve? u pojedina?nom slu?aju neka obilježja mogu nedostajati. Pojedina?ni slu?aj koji valja ocijeniti samo se podvodi pod tip putem prosudbene usporedbe sli?nosti. Ovo klasificiranje zahtijeva razmatranje cjelokupnog položaja u pojedina?nom slu?aju koji uzima u obzir op?e prihva?eno stajalište i zasniva se na stupnju sli?nosti s tipom (modelom).

26.

?ak i ako pojам gospodarske aktivnosti treba široko tuma?iti (8), pla?anje poreznih dugova ne ?ini takvu gospodarsku aktivnost. Umjesto toga, pla?anje poreza je samo ispunjenje javnopravne, osobne obveze koja postoji za svakog poreznog dužnika, ?ak i ako on nije osoba koja je obveznik pla?anja PDV?a. Ovo je slu?aj i ako se radi o porezima na temelju gospodarske aktivnosti, kao na primjer pla?anje duga po osnovi PDV?a.

27.

Ovaj se nalaz ne mijenja ako se porezni dug plati u naravi. Pla?anje u naravi predstavlja u kona?nici samo poseban na?in pla?anja u okviru naplate poreza. Kao i u uobi?ajenom poreznom postupku i porezni se dug, nastao na temelju zakona, umjesto novcem pla?a stvari u naravi u visini njezine objektivne vrijednosti, a ne visini njezine kupovne cijene. Takvo postupanje u okviru javnopravne naplate poreza ne može se stoga ozna?iti kao gospodarska aktivnost. Prijenos imovine radi pla?anja vlastitog poreznog duga nije ni približno usporediv s aktivno?u tipi?nog obveznika PDV?a u smislu ?lanka 9. stavka 1. Direktive o PDV?u (na primjer, s trgovcem koji kupuje robu, kako bi je prodao).

28.

Na to ne utje?e ni javnopravni ugovor predvi?en u poljskom Poreznom zakoniku. Njime se samo osigurava pristanak stranaka o ovom posebnom na?inu pla?anja. Porezni vjerovnik time izjavljuje samo svoj pristanak da se porezni dug podmiri ovim pla?anjem u naravi.

29.

Osim toga, u zahtjevu za prethodnu odluku nema niti uporišta za to da bi nacionalnim pravom poreznoj vlasti bilo dopušteno pristupiti poreznom dužniku i ponuditi mu da umjesto pla?anja poreza novcem radije prenese vlasništvo nad odre?enim zemljištem, koje bi ina?e trebalo kupiti. Samo porezni dužnik odlu?uje o tome, želi li svoje poreze platiti u naravi i na koji na?in to želi u?initi. Porezna vlast tada može jedino pristati na to, ali ne može zahtijevati takvo pla?anje.

30.

Porezni dug osobito prestaje na temelju zakona prijenosom u visini vrijednosti stvari. Ona ne ovisi o volji odnosno pregovorima stranaka javnopravnog ugovora. Poštuju?i na?ela pravne države s poreznim sustavom, vrijednost stvari odre?uje se pomo?u apstraktnih kriterija ocjene koji se primjenjuju na sve porezne dužnike. Pod ovim se pretpostavkama, koje doduše mora ispitati sud koji je uputio zahtjev, na?elno ne može raditi o (tipi?noj) gospodarskoj aktivnosti kod pla?anja poreznih dugova prijenosom stvari.

2. Izuze?e zbog bliskosti s oporezivom glavnom aktivnoš?u?

31.

Doduše, ovdje prijenos zemljišta nije obavio odvjetnik ili lje?nik, nego trgovac nekretninama. Stoga se ovdje ne može odmah zanijekati odre?enu bliskost aktivnosti (prijenos zemljišta umjesto isplate) s obavljanom gospodarskom aktivnoš?u (trgovina nekretninama).

32.

Sa sli?nim okolnostima Sud se bavio u predmetu Kostov (9). Ovdje je porezni obveznik (samostalni sudski ovršitelj) sklapao pojedina?ne ugovore o vo?enju poslova koji su se odnosili na kupnju zemljišta na dražbi za tre?e osobe i koji su bili donekle sadržajno bliski njegovoj glavnoj aktivnosti (prodaje na dražbi). Sud je potvrdio da su ti ugovori bili predmet oporezivanja.

33.

Sud je naveo da ?lanak 9. stavak 1. Direktive o PDV?u treba tuma?iti na na?in da fizi?ku osobu, koja je za svoju aktivnost kao sudski ovršitelj ve? obveznik PDV?a, treba smatrati ,poreznim obveznikom' za svaku daljnju, povremeno obavljaju gospodarsku aktivnost, ako ta aktivnost ?ini aktivnost u smislu ?lanka 9. stavka 1. drugog podstavka Direktive o PDV?u (10).

34.

No, to se ne može shvatiti na na?in da sve radnje, koje porezni obveznik obavlja u zamjenu za pla?anje, odjednom obavlja i u svojstvu poreznog obveznika. U konkretnom slu?aju postojala je, naime, uska veza „dopunske aktivnosti” sudskog ovršitelja s njegovom glavnom aktivnoš?u. Stoga je na temelju potrebnog tipiziranog na?ina razmatranja vo?enje poslova za tre?e osobe, koje je tamo sporno i koje se obavljalo samo povremeno, predstavljalo zapravo i gospodarsku aktivnost.

35.

Nasuprot tomu, na temelju tipiziranog razmatranja ne postoji gospodarska aktivnost u smislu ?lanka 9. stavka 1. drugog podstavka Direktive o PDV?u kada se porezne dugove trgovca nekretninama pla?a prijenosom zemljišta umjesto isplate.

36.

Doduše na?elo neutralnosti u odnosu na tržišno natjecanje zahtjeva, kao što to Komisija smisleno isti?e, da svi opskrbljiva?i potroša?a PDV?u podliježu na isti na?in. Kod pla?anja poreznih dugova stvarima u naravi ne postoji, me?utim, situacija tržišnog natjecanja s drugim poreznim dužnicima. Porezni dužnik koji pla?a svoj porezni dug ne konkurira u tom trenutku niti drugom obvezniku PDV?a (na primjer, drugim trgovcima nekretnina). On, naime, ne posjeduje pregovara?ku mo? kod „pronalaženja prodajne cijene“ stvari koju treba prenijeti. Umjesto toga, procjena zemljišta koje treba prenijeti odvija se prema objektivnim kriterijima u okviru naplate poreza. Stoga ne može postojati tržišno natjecanje u pogledu cijene.

37.

Prijenos stvari radi podmirenja poreznih dugova odvija se u tom pogledu izvan bilo kakvog tržišta. To u istoj mjeri vrijedi za „obi?ne“ porezne dužnike kao i za porezne dužnike koji su istodobno obveznici PDV?a. Niti država kao primatelj isporuke nema mogu?nost odabira, ho?e li „ste?i“ ovo ili drugo zemljište. Ona može samo odabrati, ho?e li umjesto nov?anih sredstava priхватiti i stvari u naravi u visini njihove objektivne vrijednosti radi podmirenja poreza.

38.

Shodno tomu Sud neoporezivom smatra ?ak i nesporno gospodarsku aktivnost u zamjenu za naknadu (prodaju opojnih sredstava), ako je svako (zakonito) tržišno natjecanje unutar gospodarskog sektora isklju?eno (11). Ova zamisao može biti od koristi za predmetne okolnosti. Kod prestanka osobnog poreznog duga prijenosom pla?anja u naravi na porezognog vjerovnika (to jest kod naplate poreza) tako?er je isklju?eno svako tržišno natjecanje me?u poreznim obveznicima.

39.

Odlu?uju?e je to je li nacionalnim pravom (ovdje javnopravnim ugovorom) dopušteno strankama, u okviru javnopravne naplate poreza, da kao kod kupnje sporazumno odrede stvar koju treba prenijeti i cijenu. Sve dok to nije slu?aj, obveznik PDV?a ne djeluje kod podmirenja svojeg porezognog duga u okviru svoje gospodarske aktivnosti. Tada on ne djeluje „kao takav“ u smislu ?lanka 2. stavka 1. to?ke (a) Direktive o PDV?u. Ovo vrijedi i ako je obveznik PDV?a trgovac nekretninama i umjesto novca prenese vlasništvo nad zemljištem umjesto isplate.

3. Narav PDV?a

40.

Ovaj zaklju?ak potvr?uje narav PDV?a kao neizravnog poreza na potrošnju. PDV snosi krajnji potroša? (12), pri ?emu porezni obveznik djeluje „samo” kao prikuplja? poreza za ra?un države (13). I ovo se u ovom slu?aju protivi zaklju?ku o postojanju gospodarske aktivnosti. Gospodarska aktivnost u smislu ?lanka 9. Direktive o PDV?u o?ito se temelji na tome da porezni obveznik posredstvom svoje protu?inidbe, koju isposluje sa svojom ugovornom protustrankom, može prebaciti PDV na primatelja isporuke i od njega ga prikupiti. Ova zamisao nije u skladu s pravom na naplatu poreza koje prestaje na temelju zakona niti s ?injenicom da država primateljica želi ubrati porez, a ne snositi daljnje poreze (ovdje je to PDV koji treba prebaciti na državu).

4. Opasnost od davanja prednosti državi kao „potroša?u”?

41.

Pri tome ne mogu shvatiti sumnju koju je protiv ovog argumenta Komisija izrazila u vezi s opasnoš?u od davanja prednosti poreznom dužniku odnosno državi. Porezni dužnik ne dobiva nikakvu prednost jer obveza pla?anja PDV?a ne utje?e na prijenos stvari u svrhu pla?anja poreza. Naime, takva bi obveza djelovala na sljede?i na?in: ako porezni dužnik duguje porez u visini X, vrijednost zemljišta je X, a transakcija je oporeziva, tada bi porezna obveza u visini X prestala postojati, a država bi poreznom dužniku trebala dodatno platiti PDV, tako da ga porezni obveznik može platiti (ponovno državi). S druge strane, država tako?er ne bi uštedjela PDV jer pla?anje u naravi prima neovisno o svojoj potrebi za potrošnjom, te stoga ne štodi kod drugih izdataka koji su optere?eni PDV?om.

42.

Nasuprot stajalištu Komisije prije ?e postojati opasnost da pretpostavka o postojanju oporezive transakcije omogu?uje odbitak ?ak i za stjecanje imovine za privatnu uporabu jer je se jednom možda treba upotrijebiti za podmirenje poreznih dugova (14).

43.

Uvjerljivo ne bi bilo niti razli?ito postupanje s pla?anjem poreza, ovisno o tome, pla?a li se porez novcem (nema poreznog optere?enja) ili u naravi (puno porezno optere?enje). Isto vrijedi i za razli?ito postupanje s pla?anjem poreza u naravi, ovisno o tome je li ga izvršio obveznik PDV?a ili osoba koja nije obveznik PDV?a. Ova kvalifikacija u vezi s PDV?om ne može utjecati na visinu poreznog prihoda (iz drugih vrsta poreza, iz kojih potje?u porezni dugovi).

44.

U tom pogledu preostaje u kona?nici samo opasnost od neoporezovane krajnje potrošnje, ako se prijenos pla?anja u naravi umjesto isplate ne bi smatrao gospodarskom djelatnoš?u. Me?utim, ova opasnost postoji samo ako je isporu?itelj (ovdje je to društvo) zbog svojeg svojstva obveznika PDV?a ve? proveo odbitak u vezi s prenesenom stvari.

45.

Ipak, u skladu sa sustavom ovu opasnost sprje?avaju odredbe ?lanka 16. (i ?lanka 26.) Direktive o PDV?u. Ako pla?anje poreza u naravi nije gospodarska aktivnost, tada bi se prijenosom umjesto isplate robu koja ?ini dio poslovne imovine koristilo u svrhe koje nisu poslovanje. ?lankom 16. Direktive o PDV?u tada se ispravlja provedeni odbitak i time sprje?ava neoporezovana krajnja potrošnja. S obveznikom PDV?a tada se postupa kao s pojedincem koji robu predaje državi radi podmirenja poreznih dugova. Time se u kona?nici osigurava jednakost postupanja svih poreznih pla?anja svih poreznih dužnika, neovisno o tome jesu li oni (više ili manje slu?ajno) istodobno i

obveznici PDV?a.

5. Zaklju?ak

46.

Zaklju?no, prijenos stvari iz imovine poreznog obveznika radi podmirenja njegovih poreznih dugova umjesto isplate ne ?ini gospodarsku aktivnost, kod koje porezni obveznik djeluje „kao takav” u smislu ?lanka 2. stavka 1. to?ke (a) Direktive o PDV?u. Ovo vrijedi i onda kada on prenosi stvar kojom bi uobi?ajeno trgovao u okviru svojeg poslovanja. U tom pogledu nedostaje transakcija koja podliježe PDV?u u smislu ?lanka 2. stavka 1. to?ke (a) Direktive o PDV?u.

VI. Prijedlog odluke

47.

Stoga predlažem da se na prethodno pitanje koje je uputio Vrhovni upravni sud, odgovori na sljede?i na?in:

Prijenos vlasništva nad zemljištem koji na poreznog vjerovnika provede obveznik PDV?a i koji dovede do prestanka poreznog duga na temelju zakona ne ?ini oporezivu transakciju u smislu ?lanka 2. stavka 1. to?ke (a) Direktive o PDV?u. U tom pogledu porezni obveznik ne djeluje kao takav. Doduše, provedeni odbitak u vezi s prenesenom stvari treba ispraviti prema ?lanku 16. Direktive o PDV?u.

Pretpostavka je da mogu?nost podmirenja poreza u naravi umjesto isplate postoji samo za poreznog dužnika te se predvi?enim javnopravnim ugovorom samo izvršava. Stranke u tom pogledu ne smiju utjecati na „kupovnu cijenu”. Umjesto toga, nju valja utvrditi prema objektivnim kriterijima ocjene što sud koji je uputio zahtjev treba ispitati.

(1) Izvorni jezik: njema?ki

(2) SL 2006., L 347, str. 1. (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavljje 9., svezak 1., str. 120.)

(3) Presude od 21. studenoga 2013., Dixons Retail (C?494/12, EU:C:2013:758, t. 32.), od 20. lipnja 2013., Newey (C?653/11, EU:C:2013:409, t. 40.), od 23. ožujka 2006., FCE Bank (C?210/04, EU:C:2006:196, t. 34.), od 17. rujna 2002., Town & County Factors (C?498/99, EU:C:2002:494, t. 18.), i od 3. ožujka 1994., Tolsma (C?16/93, EU:C:1994:80, t. 14.)

(4) Presude od 24. listopada 1996., Elida Gibbs (C?317/94, EU:C:1996:400, t. 19.) i od 7. studenoga 2013., Tulic? i Plavo?in (C?249/12 i C250/12, EU:C:2013:722, t. 34.), kao i rješenje od 9. prosinca 2011., Connoisseur Belgium (C?69/11, neobjavljeno, EU:C:2011:825, t. 21.)

(5) I napojnica, jednostrano i dobrovoljno pla?ena nakon ispunjenja ugovora o posluživanju hranom i pi?em u restoranu predstavlja pla?anje za uslugu.

(6) Vidjeti u tom smislu presude od 4. listopada 1995., Armbrecht (C?291/92, EU:C:1995:304, t. 17. i sljede?e), od 29. travnja 2004., EDM (C?77/01, EU:C:2004:243, t. 66.), i od 12. sije?nja 2006., Optigen i dr. (C?354/03, C?355/03 i C?484/03, EU:C:2006:16, t. 42.).

(7) Vidjeti, me?u ostalim, presude od 4. prosinca 1990., van Tiem (C?186/89, EU:C:1990:429, t. 17.), od 26. lipnja 2003., MKG?Kraftfahrzeuge?Factoring (C?305/01, EU:C:2003:377, t. 41.), i od 12. sije?nja 2006., Optigen i dr. (C?354/03, C?355/03 i C?484/03, EU:C:2006:16, t. 41.).

(8) Presude od 12. rujna 2000., Komisija/Ujedinjena Kraljevina (C?359/97, EU:C:2000:426, t. 39.), od 26. lipnja 2003., MKG?Kraftfahrzeuge?Factoring (C?305/01, EU:C:2003:377, t. 42.), od 26. lipnja 2007., T?Mobile Austria i dr. (C?284/04, EU:C:2007:381, t. 35.), i od 20. lipnja 2013., Fuchs (C?219/12, EU:C:2013:413, t. 17.).

(9) Presuda od 13. lipnja 2013., Kostov (C?62/12, EU:C:2013:391)

(10) Presuda od 13. lipnja 2013., Kostov (C?62/12, EU:C:2013:391, t. 31.)

(11) Vidjeti, me?u ostalim, presude od 29. lipnja 1999., Coffeeshop "Siberië" (C?158/98, EU:C:1999:334, t. 14. i 21.), od 29. lipnja 2000., Salumets i dr. (C?455/98, EU:C:2000:352, t. 19.), i od 12. sije?nja 2006., Optigen i dr. (C?354/03, C?355/03 i C?484/03, EU:C:2006:16, t. 49.).

(12) Presude od 24. listopada 1996., Elida Gibbs (C?317/94, EU:C:1996:400, t. 19.) i od 7. studenoga 2013., Tulic? i Plavo?in (C?249/12 i C250/12, EU:C:2013:722, t. 34.), kao i rješenje od 9. prosinca 2011., Connoisseur Belgium (C?69/11, neobjavljeno, EU:C:2011:825, t. 21.)

(13) Presude od 20. listopada 1993., Balocchi (C?10/92, EU:C:1993:846, t. 25.) i od 21. velja?e 2008., Netto Supermarkt (C?271/06, EU:C:2008:105, t. 21.)

(14) Osobito se trajno deficitarne aktivnosti poreznih obveznika za razonodu (u pravnom ure?enju poreza na dohodak ovdje se ?esto može na?i samostalne odvjetnike i lije?nike s privatnim vinogradima, konjušnicama, jedrilicama, itd.), može zbog odbitka vrlo djelotvorno obavljati na teret javnosti.